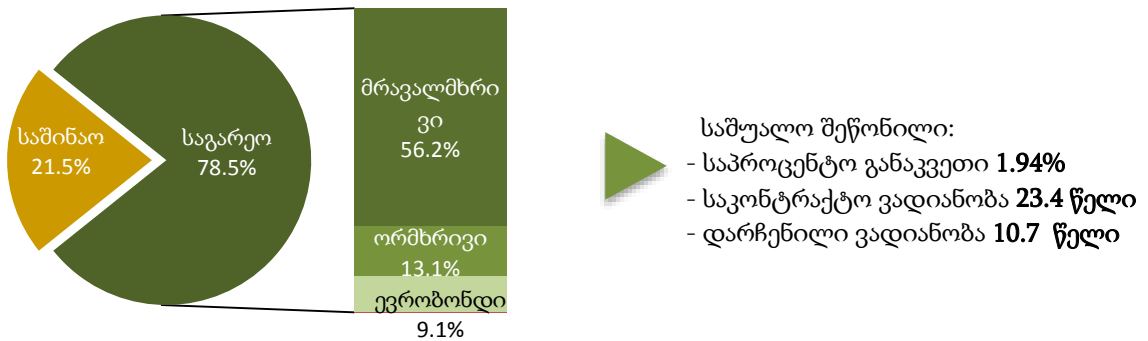

სახელმწიფო ვალი

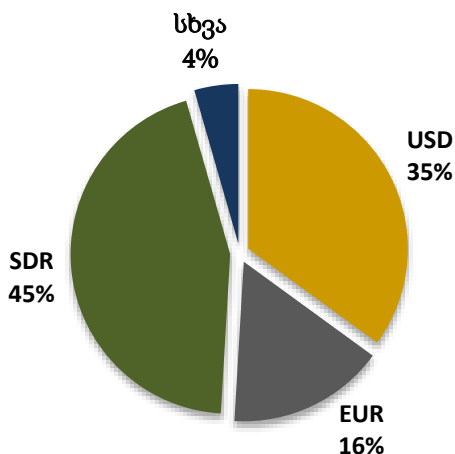
სახელმწიფო საგარეო ვალის ნაშთი 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 10,333.78 მილიონ ლარს, რაც მთლიანი სახელმწიფო ვალის 78.5%-ია. აღნიშნული საკრედიტო რესურსის დიდი ნაწილი მიღებულია მრავალმხრივი და ორმხრივი დონორებისგან/პარტნიორებისგან ქვეყნისათვის პრიორიტეტული ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად. სახელმწიფო საგარეო ვალის პორტფელი შედგება შემდეგნაირად და ძირითადად შედგება გრძელვადიანი სესხებისგან - პორტფელის საკონტრაქტო საშუალო შეწონილი ვადიანობა შეადგენს 23.4 წელს, საშუალო შეწონილი დარჩენილი ვადიანობა შეადგენს დაახლოებით 10.7 წელს, ხოლო სახელმწიფო საგარეო ვალის საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 1.94%-ს.

სახელმწიფო ვალის სტრუქტურა 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

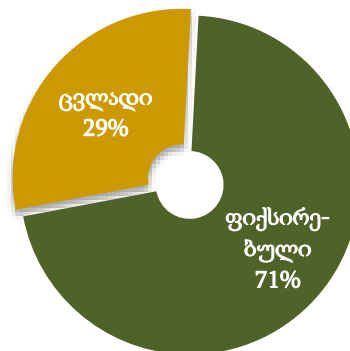

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელმწიფო საგარეო ვალის პორტფელის 71% შედგება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე კრედიტებისგან. ეს გარემოება ხელს უწყობს საქართველოს სახელმწიფო საგარეო ვალის მომსახურების პარამეტრების დაცულობას საპროცენტო განაკვეთების ეგზოგენური რყევებისგან და უზრუნველყოფს ვალის მომსახურების ხარჯების შენარჩუნებას დაბალ დონეზე. სახელმწიფო საგარეო ვალის 44.6% SDR-შია დენომინირებული (ნასესხობის სპეციალური უფლება) მსოფლიო ბანკის და აზიის განვითარების ბანკის ფინანსური რესურსების დიდი წილის გამო.

სავალუტო სტრუქტურა

საპროცენტო განაკვეთის ტიპი

სახელმწიფო საგარეო ვალის სტრუქტურა - 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

კრედიტორი	კრედიტის ვალუტა	ნაშთი(ათასი)			საპროცენტო განაკვეთი	საპროცენტო განაკვეთი 31.12.2015	შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი
		კრედიტის ვალუტაში	აშშ დოლარში	ლარში			
სახელმწიფო საგარეო ვალი			4,314,909	10,333,776			
მრავალმხრივი კრედიტორები			3,090,441	7,401,297			
განვითარების საერთაშორისო ასოციაცია(WB - IDA)	SDR	692,490	959,604	2,298,157	0.75%	0.75%	0.167%
		175,890	243,737	583,725	2.00%	2.00%	0.113%
		6,846	9,487	22,720	2.15%	2.15%	0.005%
რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკი (WB - IBRD)	USD	55,680	55,680	133,348	LIBOR + Variable Spread	1.23%	0.016%
		206,629	206,629	494,855		1.03%	0.049%
		42,336	42,336	101,389		1.09%	0.011%
		85,946	85,946	205,833		1.30%	0.026%
		7,897	7,897	18,912		1.15%	0.002%
		7,703	7,703	18,449		1.10%	0.002%
		101,809	101,809	243,822		1.43%	0.034%
		5,150	5,150	12,334		1.60%	0.002%
		120,000	120,000	287,388	1.37%	0.038%	
სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	SDR	15,297	21,198	50,767	0.75%	0.75%	0.004%
		1,080	1,496	3,583	2.00%	2.00%	0.001%
		4,742	6,571	15,736	(SDR LIBOR + IBRD Variable Spread)/2	0.58%	0.001%
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF PRGF,NBG)	SDR	14,000	19,400	46,462	0.00%	0.00%	0.000%
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (SBA)	SDR	80,000	110,858	265,495	SDR Rate of Charge	1.05%	0.027%
ევროგაერთიანება (EU)	EUR	10,000	10,927	26,169	0.52%	0.52%	0.001%
ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი (EBRD)	EUR	76,084	83,137	199,105	EURIBOR+ 1%	0.87%	0.017%
		226,120	313,341	750,420		1.00%	0.073%
		87,438	121,166	290,180	1% during graceperiod 1.5% thereafter	2.00%	0.056%
	SDR	38,429	53,252	127,533		1.60%	0.020%
		46,879	64,962	155,577		1.00%	0.015%
აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	EUR	19,892	21,735	52,054	EURIBOR + Fixed Spread	0.53%	0.003%
		83,333	83,333	199,575		0.72%	0.014%
		26,769	26,769	64,108		1.15%	0.007%
		34,949	34,949	83,699	LIBOR + Fixed Spread	1.35%	0.011%
	USD	4,389	4,389	10,512		1.23%	0.001%
		16,000	16,000	38,318		0.98%	0.004%
		17,709	17,709	42,411		1.00%	0.004%
ევროპის საინვესტიციო ბანკი(EIB)		91,061	99,502	238,298	EURIBOR+0.75%	0.62%	0.014%
		6,194	6,769	16,210	EURIBOR + 0.81%	0.68%	0.001%
		40,000	43,708	104,676	EURIBOR + 0.82%	0.69%	0.007%
		23,226	25,379	60,780	1.69%	1.69%	0.010%
		20,000	21,854	52,338	1.94%	1.94%	0.010%
		10,000	10,927	26,169	1.65%	1.65%	0.004%
			23,000	25,132	60,189	EURIBOR + 0.858%	0.73%
ორმხრივი კრედიტორები			722,314	1,729,871			
ავსტრია	EUR	10,930	11,943	28,603	1.00%	1.00%	0.003%
აზერბაიჯანი	USD	10,695	10,695	25,613	3.00%	3.00%	0.007%
თურქმენეთი	USD	211	211	505	4.00%	4.00%	0.000%
თურქეთი	USD	20,471	20,471	49,025	3.00%	3.00%	0.014%
ირანი	USD	8,312	8,312	19,906	3.00%	3.00%	0.006%
რუსეთი	USD	86,823	86,823	207,932	4.00%	4.00%	0.080%
სომხეთი	USD	12,447	12,447	29,809	3.00%	3.00%	0.009%
უზბეკეთი	USD	242	242	581	3.00%	3.00%	0.000%
უკრაინა	USD	221	221	530	3.00%	3.00%	0.000%
ყაზახეთი	USD	27,774	27,774	66,516	4.00%	4.00%	0.026%

კრედიტორი	კრედიტის ვალუტა	ნაშთი(ათასი)			საპროცენტო განაკვეთი	საპროცენტო განაკვეთი 31.12.2015	შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი
		კრედიტის ვალუტაში	აშშ დოლარში	ლარში			
ჩინეთი	CNY	21,000	3,236	7,750	0.00%	0.00%	0.000%
გერმანია (KfW)	EUR	36,906	40,327	96,579	2.00%	2.00%	0.019%
		61,364	67,052	160,583	5.96%	5.96%	0.093%
		4,801	5,246	12,563	4.20%	4.20%	0.005%
		9,837	10,748	25,741	2.20%	2.20%	0.005%
		126,959	138,728	332,239	0.75%	0.75%	0.024%
იაპონია	JPY	3,248,200	26,965	64,577	2.30%	2.30%	0.014%
		2,118,809	17,589	42,124	0.01%	0.01%	0.000%
		15,193,185	126,125	302,056	0.65%	0.65%	0.019%
		264,515	2,196	5,259	1.30%	1.30%	0.001%
კუვეიტი	KWD	4,852	15,987	38,288	3.00%	3.00%	0.011%
ნიდერლანდები	EUR	180	196	470	4.20%	4.20%	0.000%
		1,009	1,103	2,642	5.10%	5.10%	0.001%
აშშ	USD	7,644	7,644	18,306	2.25%	2.25%	0.004%
		459	459	1,100	1.50%	1.50%	0.000%
		9,189	9,189	22,006	2.50%	2.50%	0.005%
		10,046	10,046	24,060	2.00%	2.00%	0.005%
საფრანგეთი	EUR	19,814	21,651	51,852	1.10%	1.10%	0.006%
		2,479	2,709	6,488	0.17%	0.17%	0.000%
		8,296	9,065	21,710	EURIBOR + 2.1%	2.10%	0.004%
		24,632	26,915	64,459	EURIBOR + 1.8%	1.67%	0.010%
ფასიანი ქაღალდები			500,000	1,197,450			
ევრობლიგაცია 2021	USD	500,000	500,000	1,197,450	6.875%	6.875%	0.797%
გარანტირებული კრედიტები			2,154	5,158			
გერმანია (KfW)	EUR	1,971	2,154	5,158	0.75%	0.75%	0.000%
საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი							1.942%

სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვისათვის საქართველოს 2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაიხარჯა 543,800 ათასი ლარი, საიდანაც 369,506 ათასი ლარი წარმოადგენს ძირითადი თანხის დაფარვას, ხოლო 174,294 ათასი ლარი პროცენტის თანხას:

სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა 2015 წელი

ათასი ლარი

კრედიტორები	ვალდების დაფარვა	პროცენტი	სულ 2015
სულ	369,506	174,294	543,800
ავსტრია	-	281	281
კუვეიტი	4,227	1,132	5,359
იაპონია	4,473	2,587	7,060
გერმანია	37,427	15,711	53,138
აშშ	3,830	1,526	5,355
სომხეთი	2,437	927	3,365
აზერბაიჯანი	1,881	778	2,659
ირანი	1,504	606	2,110
ნიდერლანდები	321	165	485
რუსეთი	16,399	8,597	24,996
თურქეთი	3,570	1,613	5,184
უკრაინა	57	17	74
უზბეკეთი	63	18	81
საფრანგეთი	14,933	4,235	19,168
ჩინეთი	1,106	-	1,106
IDA	100,480	25,350	125,830
IBRD	22,829	8,436	31,265
IFAD	1,971	459	2,430
EBRD	18,230	2,643	20,873
EIB	4,392	4,661	9,054
ADB	19,048	11,782	30,829
IMF	110,328	2,982	113,310
ევრობონდები	-	79,786	79,786

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო ახორციელებს 12 თვიანი სახაზინო ვალდებულებების და 2 წლიანი, 5 წლიანი და 10 წლიანი სახაზინო ობლიგაციების ემისიას. 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახაზინო ვალდებულებების და ობლიგაციების ბოლო აუქციონებზე დაფიქსირებულმა საშუალო შეწონილმა საპროცენტო განაკვეთებმა შეადგინა: 12 თვიანზე 11.5%, 2 წლიანზე - 13.2%, 5 წლიანზე - 14.2%, 10 წლიანზე - 13.8%.

სახელმწიფო საშინაო ვალის ნაშთი 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 2 155.3 მილიონ ლარს (სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების დაუფარავი მოცულობა ნომინალურში - 2 187.2 მლნ ლარი), აქედან 1 617.4 მილიონი ლარი წარმოადგენს ნაშთს სახაზინო ვალდებულებების და ობლიგაციების ნაწილში, ხოლო 537.8 მილიონი ლარი - „სახელმწიფო ობლიგაციები სებ-სთვის და ღია ბაზრის ოპერაციებისათვის“ ნაწილში.

შენიშვნა: სახელმწიფო საშინაო ვალის ნაშთი არ მოიცავს ე.წ. „ისტორიულ ვალს“. "ისტორიული ვალის" მოცულობა საორიენტაციოა, ვინაიდან ამ კატეგორიის უმეტესი ნაწილი დასაზუსტებელია

სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების დაუფარავი მოცულობა ნომინალებში ვადის და ტიპის მიხედვით 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი

სულ	2,187,152
სახაზინო ფასიანი ქაღალდები	1,649,306
12 თვის ვადიანობის სახაზინო ვალდებულებები	409,000
2 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები	550,784
5 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები	554,522
10 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები	135,000
სხვა სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები	537,846
სახელმწიფო ობლიგაცია სებ-სთვის	400,846
სახელმწიფო ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	137,000

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საშინაო ვალდებულებების კლებამ შეადგინა 532,169.9 ათასი ლარი, მათ შორის სახაზინო ვალდებულებების და სახაზინო ობლიგაციების ძირითადი თანხის დაფარვა - 497,169.9 ათასი ლარის ოდენობით და სახელმწიფო ობლიგაციების ძირითადი თანხის დაფარვას (სებ-ის მიმართ ვალი) - 35,000.0 ათასი ლარის ოდენობით, საქართველოს მთავრობის და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 15 მაისის „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ“ 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად. 2015 წლის განმავლობაში სახაზინო ვალდებულებების და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების შედეგად საშინაო ვალდებულებების ზრდამ შეადგინა 811,850.0 ათასი ლარი, შესაბამისად სახაზინო ვალდებულებების და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების შედეგად საშინაო ვალდებულებების ცვლილება შეადგენს 314,680.1 ათასი ლარის წმინდა ზრდას. აქედან, ეკონომიკის გრძელვადიანი რესურსით უზრუნველყოფის მექანიზმისთვის 2015 წლის I ნახევარში დაგეგმილი 100 მლნ ლარის ემისიიდან, საანგარიშო პერიოდში, ბიუჯეტში შემოსულმა თანხამ 99,996.0 ათასი ლარი შეადგინა. შედეგად, კომერციულ ბანკებს გაუჩნდათ გრძელვადიანი ფინანსური რესურსი ეკონომიკის დაკრედიტებისთვის.

„საქართველოს 2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონის 20-ე მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად, საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 15 იანვრის #29 განკარგულებით განისაზღვრა ეკონომიკის გრძელვადიანი რესურსით უზრუნველყოფის ხელშეწყობის მექანიზმისთვის სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების გამოშვების, მიმოქცევის, აღრიცხვის და დაფარვის წესი. ზემოხსენებული განკარგულების თანახმად, ეკონომიკის გრძელვადიანი რესურსით უზრუნველყოფის ხელშეწყობის მექანიზმისთვის გამოშვებული სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების ყიდვის უფლება მიეცათ საქართველოში მოქმედ ყველა კომერციულ ბანკს, 2014 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით საბანკო სექტორში თავიანთი სააქციო კაპიტალის წილის შესაბამისი ოდენობით.

2015 წლის ბოლოსთვის სახელმწიფო ვალის მოცულობა წინასწარ ნომინალურ მშპ-თან მიმართებაში შეადგენს დაახლოებით 41.5%, აქედან სახელმწიფო საგარეო ვალი დაახლოებით 32.6%, ხოლო სახელმწიფო საშინაო ვალი დაახლოებით 8.9%.

სახელმწიფო ვალის მოცულობა 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი

კრედიტორი	ნაშთი 31.12.2015
სულ სახელმწიფოს მიერ და სახელმწიფოს გარანტიით აღებული საგარეო კრედიტების მოცულობა	10,333,776
მრავალმხრივი კრედიტორებისაგან	7,354,836
1 მსოფლიო ბანკი (WB)	4,420,932
2 სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	70,087
3 საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF)	265,495
4 ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	199,105
5 ევროგაერთიანება (EU)	26,169
6 აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	1,814,388
7 ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	558,660
ორმხრივი კრედიტორებისაგან	1,729,871
1 ავსტრია	28,603
2 აზერბაიჯანი	25,613
3 თურქმენეთი	505
4 თურქეთი	49,025
5 ირანი	19,906
6 რუსეთი	207,932
7 სომხეთი	29,809
8 უზბეკეთი	581
9 უკრაინა	530
10 ყაზახეთი	66,516
11 ჩინეთი	7,750
12 გერმანია	627,705
13 იაპონია	414,016
14 კუვეიტი	38,288
15 ნიდერლანდები	3,112
16 ამერიკა	65,472
17 საფრანგეთი	144,508
სხვა საგარეო ვალდებულებები	1,197,450
1 ევრობონდი	1,197,450
სახელმწიფოს გარანტიით აღებული კრედიტები	5,158
1 გერმანია	5,158
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (ეროვნული ბანკი)	46,462
საშინაო ვალის მოცულობა	2,827,594
1 ეროვნული ბანკისთვის განკუთვნილი ერთწლიანი ყოველწლიურად განახლებადი სახელმწიფო ობლიგაცია	400,846
2 სხვადასხვა ვადის სახელმწიფო ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	137,000
3 ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	381,066
4 ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	1,236,356
5 ისტორიული ვალი	672,325
სულ სახელმწიფო ვალის მოცულობა	13,161,370

შენიშვნა: ცხრილში გამოყენებულია სავალუტო კურსები მოცემული თარიღისათვის